

Sygn. akt I UK 424/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania R. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o wznowienie postępowania w sprawie o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 maja 2015 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od postanowienia Sądu Apelacyjnego w
Krakowie
z dnia 4 czerwca 2014 r., sygn. akt III AUz 74/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2014 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie oddalił zażalenie R. C. na postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 24 kwietnia 2014 r., którym odrzucono odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 20 lutego 2014 r. odmawiającej wznowienia postępowania w sprawie o prawo do emerytury.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił: I. naruszenie prawa materialnego polegającego na błędnej jego wykładni oraz niewłaściwym zastosowaniu, tj.: 1) art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., przez niezasadne uznanie, że zgłoszone we wniosku z dnia 7 lutego 2014 r. okoliczności nie stanowią nowych okoliczności prawnych; 2) art. 83 ust. 2 ustawy z

dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, przez uznanie, że odwołującemu się nie przysługuje prawo zaskarżenia decyzji w oparciu o uznanie, że złożone odwołanie dotyczy decyzji będącej już wcześniej przedmiotem kontroli sądowej; II. naruszenie przepisów postępowania, „mających istotny wpływ na wynik sprawy”, a mianowicie: 1) art. 397 § 2 w związku z art. 385 k.p.c., przez oddalenie zażalenia, mimo że nie było ono bezzasadne, w szczególności w sytuacji, gdy trafnie podniesiono w nim zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 199 § 1 k.p.c.; 2) art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 32 i 176 ust. 1 Konstytucji RP, przez oddalenie zażalenia w sytuacji nierozpoznania istoty sprawy przez Sąd Okręgowy i niewydania przez Sąd drugiej instancji orzeczenia merytorycznego, skutkiem czego zasada równości w świetle art. 32 i 176 ust. 1 Konstytucji RP, w odniesieniu do sytuacji prawnej skarżącego doznała ograniczenia poprzez fakt, iż aktualna linia orzecznicza Sądu Najwyższego, w sytuacji faktycznej i prawnej w jakiej znajduje się skarżący, uznaje że okres wykonywania pracy (nadzór i kontrola sprawowana przez kierownika) nad pracownikami wykonującymi prace w warunkach szczególnych, jest okresem pracy w warunkach szczególnych, niezależnie od tego ile czasu pracownik poświęca na bezpośredni dozór pracowników, a ile na inne czynności związane ze sprawowanym dozorem i stanowiące jego integralną część.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono występowaniem istotnego zagadnienia prawnego, „czy w świetle art. 114 ust. 1 [ustawy emerytalnej] oraz w świetle art. 32 i 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, okolicznością o której mowa w art. 114 ust. 1 [ustawy emerytalnej], przyznającą osobie zainteresowanej prawo do ponownego ustalenia prawa do świadczenia lub prawa do ponownego ustalenia wysokości świadczenia, jest zmiana orzecznictwa Sądu Najwyższego, nieustalona jeszcze w formie uchwały Sądu Najwyższego, wskazująca jednak, iż w sytuacji faktycznej i prawnej w jakiej znalazł się zainteresowany, jej zastosowanie przez sąd skutkowałoby przyznaniem skarżącemu świadczenia emerytalnego”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Skarżący odwołuje się do przesłanki występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Należy zatem przypomnieć, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy

po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania już tylko z tego względu, że w uzasadnieniu wniosku nie można doszukać się jakiegokolwiek argumentacji jurystycznej zmierzającej do wykazania, iż podnoszone przez skarżącego wątpliwości faktycznie istnieją i są na tyle poważne, że wymagają zaangażowania Sądu Najwyższego. Wypełnienie obowiązku przedstawienia okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne nie może być zastąpione przez ograniczenie się do sformułowania samego pytania, jak czyni to skarżący. Sąd Najwyższy na etapie przedsądu nie jest uprawnionych ani zobowiązany do poszukiwania w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania i formułowania za skarżącego prawidłowego wniosku w tym zakresie. Niezależnie od tego należy zauważyć, że art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej jednoznacznie odnosi się do sfery faktów (nowe dowody lub ujawnione okoliczności) a nie prawa. Oznacza to, że zastosowania tego przepisu nie może uzasadniać ewentualna zmiana przez Sąd Najwyższy interpretacji przepisów przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.